

PROGRAM WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNY

Szkoły Podstawowej nr 2

im . Edwarda hr. Raczyńskiego w Komornikach

2021/2022

AKTY PRAWNE

Podstawowe ukierunkowania szkolnego programu wychowawczo - profilaktycznego zostały określone w poniższych dokumentach:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
2. Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
3. Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r. poz. 2215 ze zm.).
4. Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1327 ze zm.).
5. Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1082).
6. Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487 ze zm.).
7. Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r. poz. 852 ze zm.).
8. Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2018 r. poz. 1446 ze zm.).
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
10. Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2021/2022.
11. „Wytyczne MEiN, MZ i GIS dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych – tryb pełny stacjonarny” - zbiór zaleceń uwzględniający sytuację epidemiologiczną, w tym dotyczących pomocy psychologicznej w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19.
12. Statut Szkoły Podstawowej nr 2 im. Edwarda hr. Raczyńskiego w Komornikach

WSTĘP

Program wychowawczo – profilaktyczny Szkoły Podstawowej nr 2 im. Edwarda hr. Raczyńskiego w Komornikach opisuje w sposób całościowy cele, treści i działania, uwzględniające potrzeby rozwojowe uczniów, specyfikę środowiska lokalnego, potrzeby związane z procesem nauczania, podnoszeniem kompetencji i umiejętności, opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. W swojej funkcji wychowawczej i profilaktycznej wspiera obowiązki rodziców tak, by uczniowie dorastali w optymalnych dla nich warunkach, w otoczeniu, które dba o ich rozwój fizyczny, psychiczny, społeczny i duchowy. Uczy samodzielności, kształtuje postawy patriotyczne, daje przestrzeń na odkrywanie siebie i wprowadza w dorosłość. Zadania programu integrują wokół siebie uczniów, rodziców, nauczycieli i pracowników szkoły, a także wszelkie instytucje oraz specjalistów działających na rzecz dzieci i rodzin.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych oraz innych problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników ewaluacji (np. wewnętrznej, zewnętrznej),
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacji wcześniejszego programu wychowawczo-profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2021/2022
- wniosków i analiz,
- innych dokumentów i spostrzeżeń ważnych dla szkoły (założeń funkcjonowania i rozwoju szkoły, uwag, spostrzeżeń, wniosków nauczycieli, uczniów, rodziców).

Podstawowym celem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawowe zasady realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,

- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu,
- inne (ważne dla szkoły, wynikające z jej potrzeb, specyfiki).

W oparciu o program wychowawczo – profilaktyczny wychowawcy klas opracowują plan pracy wychowawczej, według wzoru ujętego w załączniku nr 1.

ANALIZA DOTYCHCZASOWYCH DZIAŁAŃ

Praca wychowawczo – profilaktyczna szkoły to obszar, w którym istotną rolę odgrywają wszystkie podmioty jej społeczności: uczniowie, rodzice, nauczyciele, pracownicy szkoły. Z wniosków i rekomendacji nauczycieli, podsumowujących pracę wychowawczo – profilaktyczną w roku szkolnym 2020/2021, pracy specjalistów, przeprowadzonych ewaluacji, głosów rodziców oraz uczniów, analizy podejmowanych działań, wyłonione zostały kwestie, które wytyczają kierunki dalszej pracy z zakresu wychowania i profilaktyki w szkole, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb związanych z sytuacją epidemii Covid 19.

W szkole panuje pozytywna atmosfera, sprzyjająca uczniom w nauce i rozwojowi osobistemu uczniów. Wypracowywane są strategie działań, zarówno w przypadku pracy grupowej z uczniami, jak i indywidualnej, a także z rodzicami oraz nauczycielami, kształtowane są umiejętności społeczne. Szkoła dba o uczniów, którzy mają trudności edukacyjne i wychowawcze, współpracuje też ściśle w tym obszarze z rodzicami oraz innymi instytucjami wspierającymi uczniów i rodziny. Szkoła zwraca uwagę na kształtowanie w uczniach postaw realizujących ideę zdrowego stylu życia, uczniowie mogą przyswajać treści dotyczące współczesnych zagrożeń i uzależnień. Ważnymi wartościami, o które należy dbać są: bezpieczeństwo, szacunek, rozwój osobisty, przyjaźń, tolerancja, pomoc innym.

1. Zarówno uczniowie, jak i nauczyciele dobrze oceniają swoje samopoczucie po powrocie do nauki stacjonarnej, w dbałości o bezproblemowy i bezstresowy powrót uczniowie potrzebują obniżenia wymagań związanych z ocenami, czasu na ponowne nawiązanie relacji oraz wsparcia ze strony rodziców.

2. Nauczyciele dostrzegają trudności po powrocie ze zdalnego nauczania. Są to głównie problemy z dyscypliną na lekcjach, rozleniwienie, problemy z koncentracją uwagi oraz braki w wiadomościach i umiejętnościach.
3. Nauczyciele dostrzegają korzyści płynące z nauki na zdalnym nauczaniu dla siebie i uczniów głównie w kwestii poszerzenia kompetencji informatycznych i korzystania z nowoczesnych technologii.
4. Rodzice uczniów dobrze oceniają nauczanie zdalne, zdecydowanie lepiej w stosunku do zeszłego roku szkolnego.
5. Najbardziej efektywne były w oczach rodziców lekcje on-line oraz prezentacje stworzone przez nauczycieli. Ilość zadań dla uczniów była w ich ocenie odpowiednia.
6. Rodzice dostrzegają potrzebę nauki technik koncentracji/samodzielnego uczenia się/zapamiętywania np. na lekcji wychowawczej.
7. Rodzice dostrzegają konieczność zwiększenia ilości lekcji on-line oraz faktu, że wszystkie te lekcje powinny odbywać się przy włączonych kamerach.
8. Podczas nauczania zdalnego rodzice najbardziej odczuli wsparcie ze strony wychowawcy klasy oraz dostępność i wyrozumiałość nauczycieli
9. Wzrasta liczba konfliktów rówieśniczych, sytuacji trudnych, zachowań agresywnych, których zagrażającym, 'naturalnym", anonimowym często, środowiskiem stają się obszary komunikacji internetowej, funkcjonowanie uczniów w przestrzeni wirtualnej, mediach społecznościowych.
10. Konieczne jest nieustanne przypominanie uczniom zasad bezpieczeństwa w sieci oraz włączenia w ten proces rodziców, którzy często stoją z boku czując się zdystansowani technologicznie przez swoje dzieci.
11. Wzrasta liczba uczniów, którzy nadużywają komputera, telefonów komórkowych. Dzieje się to kosztem obowiązków szkolnych, odpoczynku i relacji z najbliższymi. Rodzice często nie mają elementarnej wiedzy na temat zagrożeń związanych z komputerem, fonoholizmem.
12. Rodzice zwracają się do szkoły po wsparcie w rozwiązywaniu trudnych sytuacji w wychowaniu dziecka, zdarza się, że przepisywane są szkole zadania, w których kluczową rolę pełni rodzina, dom.
13. W skrajnych przypadkach uczniowie sięgają po niebezpieczne rozwiązania sytuacji trudnych idących np. w zachowania autodestrukcyjne, samookaleczenia.
14. Zwiększa się odsetek uczniów, którzy potrzebują specjalistycznej pomocy psychiatry i psychoterapeuty (obniżenia nastrojów, depresje, lęk).

I. MISJA SZKOŁY

Nasza szkoła:

1. Stwarza wszystkim uczniom takie same warunki i szanse na radosne dzieciństwo i rozwój,
2. Propaguje uniwersalne wartości,
3. Budzi szacunek do polskiego dziedzictwa kulturowego oraz rozbudza patriotyzm i dumę z dorobku pokoleń, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata,
4. Przygotowuje uczniów do życia we współczesnym świecie, przestrzegając przed zagrożeniami i krzewiąc postawy etyczne, przeciwdziałając pojawianiu się zachowań ryzykownych, troszczy się o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców,
5. Rozwija kompetencje społeczne, uczy samodzielności i współdziałania, nawiązywania kontaktów rówieśniczych, także z przedstawicielami innych kultur,
6. Dbą o kształtowanie kultury osobistej, szacunku dla ludzi i otaczającego świata, dba o budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji
7. Przygotowuje ucznia do świadomego wyboru dalszej drogi kształcenia,
8. Wskazuje autorytety i postacie, będące inspiracją dla uczniów w kształtowaniu własnej osobowości, dbających o swój rozwój, edukację, angażujących się w życie społeczne,
9. Pomaga i podejmuje działania wspierające społeczność szkolną w aspekcie zdrowia psychicznego w trakcie i po wygaśnięciu epidemii COVID-19.

II. MODEL ABSOLWENTA

Działania wychowawcze oraz profilaktyczne, połączone z pracą dydaktyczną i opiekuńczą, mają zmierzać do ukształtowania osobowości i sylwetki ucznia przygotowanego do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Absolwent Szkoły Podstawowej nr 2 w Komornikach będzie:

1. Budował swój system wartości w oparciu o zasady i normy moralne, społeczne oraz etyczne,
2. Wytoczył własną drogę rozwoju poprzez aktywne wzmocnienie swoich mocnych stron, zainteresowań, uzdolnień,
3. Realizował ideę zdrowego stylu życia,

4. Żył w poszanowaniu pracy,
5. Umiał komunikować się z innymi ludźmi i współdziałać w grupie,
6. Cenił wartość wiedzy i wykorzystywał umiejętność uczenia się,
7. Korzystał z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystując narzędzia i technologie informatyczne,
8. Stosował wiedzę teoretyczną w praktyce,
9. Wrażliwy na potrzeby i krzywdę innych- niesie im pomoc,
10. Obowiązkowy, zaradny i odpowiedzialny,
11. Aktywnie wchodził w dorosłe życie i stanowił o sobie,
12. Wolny od uzależnień, będzie rozumiał związek między pogorszeniem się stanu zdrowia psychicznego a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (np. stosowanie substancji psychoaktywnych, przemocy, uzależnień behawioralnych),
13. Kształtował postawy wyrażające szacunek do symboli i tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą i społecznością lokalną,
14. Szanował odmienną kulturę i obyczajową,
15. Umiał sprostać wyzwaniom otaczającego świata, radził sobie z trudnościami.
- 16.** Dbał o środowisko, zwracał uwagę na ekologiczne potrzeby świata.
17. Żył w zgodzie z samym sobą, ludźmi, przyrodą,
18. Przestrzegał zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi (np. COVID-19),
19. Znał zasady ochrony zdrowia psychicznego (w tym w sytuacji kryzysowej wywołanej epidemią COVID-19) oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej i reżimu sanitarnego;

III. CELE OGÓLNE

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości fizycznej, psychicznej, społecznej, zdobyciu konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenieniu znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijaniu poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych. We wszystkich tych płaszczyznach szczególnie uwzględniane są oddziaływania związane z epidemią COVID, w tym poszerzanie wiedzy w zakresie

przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się epidemii COVID-19, kreowanie postaw prospołecznych w sytuacji kryzysowej, kształtowanie środowiska sprzyjającego zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów (rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników). Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność wychowawcza w bieżącym roku szkolnym obejmuje w szczególności:

1. współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w modelu absolwenta,
2. kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu , a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
3. współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
4. wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
5. kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
6. doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
7. wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
8. kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
9. przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
10. wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych
11. wykształcenie u uczniów, nauczycieli i rodziców postrzegania sytuacji kryzysowych jako szansy na „zmianę” mogącą przynieść trwałe wartości, np. umiejętność zapobiegania bezradności będącej początkiem pogorszenia kondycji psychicznej człowieka i jej negatywnych skutków (patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”).

W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

1. wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
2. wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
3. odbudowanie i umacnianie u uczniów prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej w szkole, klasie (reintegracja),
4. utrwalanie u uczniów świadomego respektowania reguł sanitarnych przyjętych na czas epidemii COVID-19,
5. rozbudzenie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
6. budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
7. przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
8. przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
9. troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców.

Działania profilaktyczne obejmują w szczególności:

1. realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych,
2. przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
3. kształtowanie i wzmocnienie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
4. poszerzenie kompetencji osób oddziałujących na uczniów (nauczycieli, rodziców, wychowawców, specjalistów) w zakresie wczesnego rozpoznawania objawów depresji,
5. doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
6. włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 127 ust. 3 ustawy Prawo oświatowe, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

Zadania profilaktyczne programu realizowane w oparciu o aktywne formy to:

1. normy zachowania obowiązującymi w szkole,
2. znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
3. promowanie zdrowego stylu życia,
4. kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
5. rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
6. eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
7. niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
8. wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
9. uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem
10. uczenie dbałości o zdrowie psychiczne oraz wzmacnianie poczucia oparcia w najbliższym środowisku (rodzina, nauczyciele, specjaliści) w sytuacjach trudnych.

Obszar	Zadania klasy 0-III
Zdrowie – edukacja zdrowotna	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, kształtowanie umiejętności kreowania środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia; 2. Zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej; 3. Rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku; 4. Kształtowanie umiejętności analizy zjawisk przyrodniczych, rozumowania przyczynowo-skutkowego; 5. Uświadomienie wpływu przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin; 6. Kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki.
Relacje – kształtowanie postaw społecznych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych; 2. Rozwijanie umiejętności formułowania prostych wniosków na podstawie obserwacji i własnych doświadczeń; 3. Kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących reguł; 4. Kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej z innymi z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej; 5. Przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi; 6. Zapoznanie z prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju; 7. Rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów.
Kultura – wartości, normy, wzory zachowań	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie umiejętności właściwego komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych, dbałość o język i kulturę wypowiedzania się; 2. Kształtowanie umiejętności analizy prostych sytuacji wychowawczych, odróżniania dobra od zła; 3. Kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji, określanie swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym, uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego, lokalnego oraz wydarzeniach organizowanych przez najbliższą społeczność; 4. Kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi i wytworami kultury, zapoznanie z wybranymi

	<p>dzielami architektury i sztuk plastycznych należących do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury, wyzwalanie potrzeby kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci;</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji; 6. Przygotowanie do radzenia sobie w sytuacjach codziennych wymagających umiejętności praktycznych, budzenie szacunku dla pracy ludzi różnych zawodów; 7. Przygotowanie do podejmowania działań mających na celu identyfikowanie i rozwijanie własnych zainteresowań, wyrażania własnych emocji w różnych formach ekspresji; 8. Wstępne kształtowanie postaw wyrażających szacunek do symboli i tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą i społecznością lokalną; 9. Kształtowanie poczucia własnej wartości dziecka, podtrzymywanie ciekawości poznawczej, rozwijanie kreatywności i przedsiębiorczości oraz brania odpowiedzialności za swoje decyzje i działania;
<p>Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz sytuacjach nadzwyczajnych; 2. Kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, bezpiecznego korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, internetu i multimediiów; 3. Przygotowanie do bezpiecznego korzystania ze środków komunikacji, zapobiegania i przeciwdziałania sytuacjom problemowym; 4. Kształtowanie umiejętności utrzymywania ładu i porządku wokół siebie, w miejscu nauki i zabawy.

OBSZAR	ZADANIA KLASY IV - VI
Zdrowie - edukacja zdrowotna	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nabycie podstawowej wiedzy na temat stresu. 2. Inspirowanie młodzieży do myślenia i pracy nad własną motywacją do działania. 3. Kształtowanie postaw otwartych na poszukiwanie pomocy oraz porady. 4. Kształtowanie postaw prozdrowotnych poprzez promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia. 5. Prezentowanie sposobów pokonywania własnych słabości oraz akceptowania ograniczeń i niedoskonałości. 6. Kształtowanie umiejętności rozpoznawania własnych cech osobowości, gromadzenia i porządkowania wiedzy o sobie. 7. Kształtowanie konstruktywnego obrazu własnej osoby, np. świadomości mocnych i słabych stron. 8. Rozwijanie właściwej postawy wobec zdrowia i życia jako najważniejszych wartości.
	ZADANIA KLASY VII - VIII
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie postawy proaktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też odpowiedzialności za swoje działania, decyzje. 2. Kształtowanie umiejętności świadomego wyznaczania sobie konkretnych celów, w tym krótko- i długoterminowych. 3. Podnoszenie poczucia własnej wartości poprzez określanie osobistego potencjału. 4. Kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania, wykorzystania ruchu w życiu człowieka jako skutecznego sposobu dbania o zdrowie psychiczne. 5. Kształtowanie postawy uczniów nastawionej na rozwiązania – charakteryzującej się samoświadomością, wyobraźnią, kreatywnością. 6. Rozwijanie umiejętności ustalania priorytetów, uwzględniając kryteria ważności i pilności.
OBSZAR	ZADANIA KLASA IV - VI

Relacje – kształtowanie postaw społecznych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie umiejętności właściwej komunikacji, umiejętności rozumienia innych stanowiącej podstawę współdziałania, współpracy w dążeniu do osiągnięcia celu. 2. Rozwijanie postawy szacunku, wrażliwości na potrzeby i trudności innych ludzi, ich sposobów rozwiązywania problemów. 3. Rozwijanie zdolności do inicjowania i podtrzymywania znaczących głębszych relacji. 4. Rozwijanie poczucia przynależności do grupy (samorząd uczniowski, klub, drużyna, wspólnota). 5. Rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znaczących i autorytetów. 6. Uważliwanie na różne obszary ludzkich problemów i potrzeb poprzez krzewienie potrzeby udzielania pomocy (wolontariat). 7. Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych: wyrażanie własnych opinii, przekonań i poglądów. 8. Rozwijanie świadomości roli i wartości rodziny w życiu człowieka.
	ZADANIA KLASY VII - VIII
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie umiejętności szukania inspiracji, rozwijanie własnej kreatywności. 2. Rozwijanie odpowiedzialności za siebie i innych (wolontariat). 3. Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych: wyrażanie własnych opinii, przekonań i poglądów. 4. Rozwijanie umiejętności dostrzegania pozytywnych aspektów działania zespołowego poprzez docenienie różnic zdań i wiedzy, doświadczeń, specjalizacji, kompetencji. 5. Rozwijanie potrzeby ciągłego doskonalenia siebie jako jednostki, członka rodziny i społeczeństwa.
OBSZAR	ZADANIA KLASA IV - VI
Kultura – wartości, normy i wzory zachowań	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uważliwanie na kwestie moralne, np. mówienia prawdy, sprawiedliwego traktowania, bycia uczciwym. 2. Kształtowanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia. 3. Kształtowanie potrzeby uczestnictwa w kulturze, szacunku dla kultury i dorobku narodowego. 4. Rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów. 5. Budowanie samoświadomości dotyczącej praw, wartości, wpływów oraz postaw. 6. Rozwijanie umiejętności wyrażania własnych emocji. 7. Rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca. 8. Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie.

	ZADANIA KLASA VII - VIII
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Popularyzowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego. 2. Rozwijanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia i samokształcenia, zaangażowania w zdobywanie wiedzy i umiejętności. 3. Rozwijanie takich cech jak: pracowitość, odpowiedzialność, prawdomówność, rzetelność i wytrwałość. 4. Umacnianie więzi ze społecznością lokalną. 5. Popularyzowanie wiedzy o różnicach kulturowych oraz rozwijanie umiejętności korzystania z niej w kontakcie z przedstawicielami innych narodowości. 6. Rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej poprzez podejmowanie działań na rzecz lokalnej społeczności.
OBSZAR	ZADANIA KLASA IV - VI
Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Budowanie atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję. 2. Uświadamianie zagrożeń wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych, rozpoznawania symptomów uzależnienia od komputera i internetu. 3. Zwiększanie wiedzy na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych. 4. Dokonywanie analizy wpływu nastawienia do siebie i innych na motywację do podejmowania różnorodnych zachowań. 5. Dostarczanie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach. 6. Budowanie atmosfery wsparcia i zrozumienia w sytuacji problemowej oraz promowanie rzetelnej wiedzy mającej na celu zredukowanie lęku. 7. Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z własnymi emocjami oraz z zachowaniami agresywnymi, uczenie sposobów rozwiązywania problemów. 8. Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci.
	ZADANIA KLASY VII - VIII

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dostarczenie wiedzy z zakresu odpowiedzialności prawnej nieletnich, uzależnień i ich skutków. 2. Przeciwdziałanie ryzykownym zachowaniom seksualnym. 3. Rozwijanie umiejętności reagowania w sytuacjach kryzysowych, niesienia pomocy dotkniętym nimi osobom oraz minimalizowania ich negatywnych skutków. 4. Rozwijanie umiejętności lepszego rozumienia siebie poprzez poszukiwanie i udzielanie odpowiedzi na pytania: Kim jestem? Jakie są moje cele i zadania życiowe? 5. Rozwijanie umiejętności wykorzystywania elementów negocjacji i mediacji w sytuacji rozwiązywania konfliktów. 6. Utrwalanie umiejętności myślenia o konsekwencjach podejmowanych działań, rozwiązania problemu.
--	---

Działania skierowane do rodziców

Zadanie	Forma
Współpraca w zakresie rozwijania świadomości i odpowiedzialności wychowawczej rodziców. Podnoszenie kompetencji wychowawczych, szczególnie w przeciwdziałaniu sytuacjom ryzykownym uczniów.	<p>Warsztaty dla rodziców, spotkania ze specjalistami, materiały dla rodziców, konsultacje, zebrania z rodzicami.</p> <p>Monitorowanie sytuacji uczniów -wymiana informacji i spostrzeżeń.</p> <p>Współpraca z poradnią psychologiczno – pedagogiczną, policją.</p>
Włączanie rodziców do partnerskiego udziału w kreowaniu rzeczywistości szkolnej.	<p>Ustalenie przez Radę Rodziców tematyki i terminów spotkań z zakresu profilaktyki i kompetencji wychowawczych.</p> <p>Zapoznavanie z dokumentami szkoły, współtworzenie programów szkolnych.</p> <p>Organizowanie imprez o charakterze edukacyjnym, rekreacyjno-sportowym i kulturalnym z udziałem rodziców.</p>

Integracja rodziców w zespołach klasowych.	Zapraszanie rodziców do udziału w imprezach, wydarzeniach klas i szkoły. Prezentowanie aktywności i zaangażowania rodziców na łamach klasy i szkoły. Organizowanie spotkań z rodzicami wykonującymi ciekawe zawody.
Zaangażowanie rodziców w motywowanie dzieci do nauki.	Konsultacje, spotkania z rodzicami, wykłady. Organizowanie wspólnych konkursów dla uczniów i ich rodziców.

Działania skierowane do nauczycieli i pracowników szkoły

Zadanie	Forma
Uaktualnianie wiedzy i kompetencji nauczycieli z zakresu zagrożeń współczesnego świata oraz warsztatu zawodowego.	Doskonalenie Rady Pedagogicznej, indywidualny udział w szkoleniach i kursach oraz innych formach podnoszących kompetencje wychowawcze.
Rozwiązywanie sytuacji trudnych wychowawczo, monitorowanie integracji w klasach.	Zajęcia i warsztaty, konsultacje. Konsultacje z Pedagogiem i Psychologiem szkolnym. Sięganie do literatury i pomocy pedagogicznych oraz psychologicznych. Pomoc koleżeńska. Konsultacje, superwizje.
Motywowanie uczniów do nauki, do zmian zachowania, weryfikowania postaw.	Szkolenia dla wychowawców, lekcje wychowawcze, praca nad własnym warsztatem zawodowym.

POWINNOŚCI WYCHOWAWCZE

Za proces wychowawczy odpowiedzialni są wszyscy jej pracownicy, ich obowiązki i kompetencje zawarte są w Statucie Szkoły oraz rodzice. Uczniowie również swoimi postawami, zachowaniami, umiejętnościami mogą wpływać na rówieśników, modelować wychowawczo środowisko uczniowskie. Istotną rolę odgrywają jednak nauczyciele i wychowawcy .

ZADANIA WYCHOWAWCÓW KLAS

1. Rzetelne, coroczne zapoznanie uczniów w czasie godzin wychowawczych i ich rodziców podczas zebrań z rodzicami z podstawowymi dokumentami regulującymi życie szkoły: Statutem Szkoły, Programem Wychowawczo - Profilaktycznym, Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania, Wewnątrzszkolnym Systemem Doradztwa Zawodowego.
2. Zapewnienie uczniom i ich rodzicom pełnej informacji dotyczącej postępów uczniów w nauce i zachowaniu oraz wymagań edukacyjnych stawianych przez szkołę zgodnie z przyjętymi formami.
3. Rozpoznanie sytuacji wychowawczej uczniów i informowanie uczących nauczycieli o trudnościach w tym zakresie.
4. Koordynowanie działań zespołu klasowego, wspieranie rozwoju uczniów, koordynowanie działań związanych z pomocą psychologiczno - pedagogiczną.
5. Opracowanie klasowego planu wychowawczego (w porozumieniu z uczniami i rodzicami) w oparciu o niniejszy "Program wychowawczo - profilaktyczny szkoły" na dany rok oraz przedstawienie go uczniom i rodzicom.
6. Podejmowanie systematycznych wysiłków zmierzających do wytworzenia prawidłowej atmosfery w zespole klasowym, integracji grupy..
7. Dbanie o rozwój samorządności w klasie.
8. Rozwiązywanie bieżących problemów dydaktycznych i wychowawczych we współpracy z rodzicami, nauczycielami, pedagogiem, psychologiem szkolnym i placówkami wspierającymi rozwój dziecka.
9. Czuwanie nad przestrzeganiem obowiązującego w szkole prawa zarówno przez uczniów, nauczycieli uczących w klasie, rodziców i pracowników szkoły.
10. Prawidłowe i systematyczne prowadzenie dokumentacji szkolnej.
11. Włączenie rodziców do pracy wychowawczej i społecznej.
12. Animacja życia zbiorowego oraz mediacje i negocjacje kwestii spornych w zespole klasowym oraz między dziećmi a dorosłymi.

KOMPETENCJE WYCHOWAWCY

1. Ocenia zachowanie uczniów i jest uprawniony do wystawiania opinii o swoich wychowankach.
2. Wnioskuje w sprawie nagród i kar dla swoich wychowanków.
3. Wnioskuje o objęcie pomocą materialną uczniów w trudnej sytuacji finansowej.
4. Wnioskuje o objęcie pomocą psychologiczno – pedagogiczną uczniów.
5. Zgłasza wszelkie formy przestępczości wśród uczniów zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami.
6. Dbą o zachowanie drogi służbowej w sytuacjach spornych dotyczących uczniów, nauczycieli bądź rodziców.
7. Dbą o proces adaptacji uczniów w klasie i budowanie pozytywnych więzi w grupie.

NAUCZYCIELE

1. Mają obowiązek reagowania na wszelkie sytuacje trudne,
2. Swoją postawą i działaniami wspierają rozwój psychofizyczny uczniów,
3. Udzielają pomocy w przewyżnianiu niepowodzeń szkolnych,
4. W oparciu o rozpoznanie potrzeb uczniów, odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole i poza jej terenem np. na wycieczkach szkolnych,
5. Świadczą pomoc psychologiczno-pedagogiczną w bieżącej pracy z uczniem.
6. Pomagają rozwijać zainteresowania i wspierają uczniów z różnymi potrzebami edukacyjnymi.

ZASADY WSPÓŁPRACY WYCHOWAWCZEJ Z RODZICAMI

1. Rodzice mają obowiązek uczestniczyć w zebraniach z rodzicami organizowanych przez wychowawcę klasy lub dyrektora szkoły oraz prelekcjach poświęconych zagadnieniom wychowawczym.
2. Rodzice mają obowiązek zawiadamiania wychowawcy o nieobecności ucznia, stałego kontaktu z wychowawcą w trudnych sytuacjach wychowawczych.
3. W poszczególnych obszarach potrzeb wypracowują wspólnie z dzieckiem i ze szkołą rozwiązania, służące optymalnemu jego rozwojowi.

4. Rodzice mają obowiązek dbać o odpowiedni strój i wygląd dziecka.
5. Rodzice wspierają działalność, samorządność i rozwój uczniów poprzez finansowanie Rady Rodziców.
6. Rodzice powinni na bieżąco zgłaszać najdrobniejsze nawet formy przestępczości wśród uczniów.
7. W sytuacjach spornych w klasie rodzic zobowiązany jest do zachowania drogi służbowej zgodnie z zapisami Statutu Szkoły.
8. Rodzice ponoszą odpowiedzialność finansową za umyślne zniszczenia i kradzieże dokonane w szkole przez ich dzieci.
9. Rodzice winni czynnie uczestniczyć w pracach, imprezach i uroczystościach na rzecz klasy i szkoły.
10. Rodzice zapewniają dziecku wyprawkę szkolną.
10. Zgłaszają potrzebę udzielenia pomocy materialnej dziecku.

OBRZĘDOWOŚĆ SZKOLNA

Obrzędowość ujęta jest w statucie szkoły oraz kalendarzu imprez szkolnych ustalany corocznie.

SAMORZĄD SZKOLNY

1. Samorząd w swojej działalności kieruje się zasadą współdziałania w realizacji wychowawczych, dydaktycznych i opiekuńczych zadań Szkoły.
2. Samorząd reprezentuje sprawy uczniów w Szkole.
3. Samorząd jednoczy społeczność szkolną.
4. Współtworzy kalendarz imprez szkolnych, inicjuje akcje i przedsięwzięcia ogólnoszkolne.
5. Pracuje nad wizerunkiem szkoły w środowisku.
6. Planuje we współpracy z Radą Rodziców gospodarowanie finansami przeznaczonymi na Samorząd Szkolny.
7. W ramach realizacji swoich zadań Samorząd, uprawniony jest do przedstawiania Radzie Pedagogicznej i Dyrektorowi wniosków i opinii we wszystkich sprawach szkoły oraz tworzy sprawozdanie ze swojej działalności.

PRZECIWDZIAŁANIE ZACHOWANIOM RYZYKOWNYM

W celu przeciwdziałania zachowaniom ryzykownym szkoła:

1. Rozpoznaje indywidualne sytuacje życiowe uczniów,
2. Wyznacza zadania z zakresu pomocy psychologiczno – pedagogicznej realizowane przez szkolnych specjalistów,
3. Wypracowuje rozwiązania służące jej pracy wychowawczo - profilaktycznej,
4. Współpracuje z policją, sądem, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, GKRPA, GZI, placówkami specjalistycznymi,
5. Współpracuje z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Puszczykowie,
6. Prowadzi psychoedukację uczniów, rodziców, nauczycieli oraz innych pracowników szkoły, zapewniając możliwość podnoszenia własnych kompetencji, udziału w szkoleniach, warsztatach, konferencjach oraz poprzez inne formy realizacji.

EWALUACJA

Potrzeby, zdania, obserwacje i uwagi, dotyczące wielopłaszczyznowego funkcjonowania w szkole wszystkich jej podmiotów są kluczowe, pozwalają na weryfikację i modyfikację zadań przez nią realizowanych. Ewaluacja przeprowadzona będzie po zrealizowanych przez szkołę zadaniach poprzez:

1. obserwację uczniów w różnych sytuacjach szkolnych;
2. rozmowy, konsultacje z nauczycielami, uczniami, rodzicami;
3. analizę dokumentów;
4. realizację badań ankietowych, wywiadów.

Opracowanie: Justyna Nowak - pedagog

Dokument przyjęty przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną uchwałą nr 1 z 20.09. 2021 r.